

Жене у Србији плаћене 11 одсто мање од мушкараца

Највећа разлика је у финансијском сектору и делатностима осигурања у којима просечна плата жена, за исти посао, износи 91.144 динара а плата мушкараца – 120.518 динара

Аутор: [Катарина Ђорђевић](#) недеља, 29.11.2015. у 09:40

Просечне зараде запослених, према секторима делатности и полу, март 2014.

Укупна просечна зарада – 100	Жене	Мушкарици	Жене	Мушкарци
СЕКТОРИ ДЕЛАТНОСТИ				
Пољопривреда, шумарство и рибарство	48.850	49.930	98	101
Рударство	87.971	95.571	93	101
Прерађивачка индустрија	46.962	57.861	87	108
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	90.082	108.236	86	104
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	54.677	55.603	99	100
Грађевинарство	57.368	50.963	110	98
Трговина на велико и мало и поправка мотор. возила	54.923	74.018	86	116
Саобраћај и складиштење	60.115	61.479	98	101
Услуге смештаја и исхране	39.282	46.101	93	109
Информисање и комуникације	95.671	104.751	95	104
Финансијске делатности и делатност осигурања	91.144	120.518	89	118
Пословање некретнинама	68.115	72.027	96	102
Стручне, научне, информационе и услужне делатности	93.852	97.178	98	102
Административне и помоћне услужне делатности	47.252	44.530	104	98
Државна управа и обавезно социјално осигурање	75.626	80.742	97	104
Образовање	56.550	65.507	95	110
Здравствена и социјална заштита	57.871	70.823	95	117
Уметност, забава и рекреација	55.360	57.134	99	102
Остале услужне делатности	72.386	59.089	113	92
УКУПНО	60.185	68.026	94	106

Извор: Статистика зарада, РЗС

Ако би мушкарци престали са радом деветог новембра они би до тог датума већ зарадили своја годишња примања. Ако буду наставили да раде до 31. децембра њихова плата биће већа за 14 одсто у односу на плату жена, истичу представнице Фавсет организације из Велике Британије која лобира за права жена. Оне скрећу пажњу на чињеницу да је у Британији јаз у зарадама између жена и мушкараца и даље висок – 14,2 одсто и додају да ће бити потребно чак 54 године да се та разлика у зарадама – избрише.

Процене Светског економског форума су још песимистичније: они процењују да ће бити потребно 118 година да се на глобалном нивоу изједначе плате мушкараца и жена. У овогодишњем извештају о равноправности полова, којим је обухваћено 145 земаља, истиче се да жене данас зарађују онолико колико су

мушкарци зарађивали 2006, односно 10.400 евра годишње, у поређењу са „мушких” 19.400 евра.

На врху листе земаља с најмањом разликом у платама су Исланд, Норвешка, Финска и Шведска. На петом месту је Ирска, а међу земљама бивше Југославије најбоље је пласирана Словенија – на високом деветом месту.

Резултати студије „Јаз у зарадама између жена и мушкараца“, коју је спровела Фондација за развој економске науке, показују да запослене жене у Србији зарађују 11 одсто мање од мушкараца. Упоредивањем зарада жена и мушкараца истог образовања, радног искуства и занимања, аутори ове студије дошли су до закључка да би жене у Србији морале да раде додатних 40 дана годишње да би зарадиле колико и мушкарци са истим карактеристикама на тржишту рада.

И када оду у пензију жене су у неповољнијем положају – њихове највише пензије су између 30.000 и 36.000 динара и у том распону је 21 одсто пензионерки, док 58 одсто мушкараца прима пензије између 33.000 и 39.000 динара.

Др Зорица Мршевић са Института друштвених наука, која је добар познавалац родно сензитивног законодавства, каже да не чуди податак да су жене у Србији у просеку 11 одсто плаћене мање у односу на мушкарце.

„Жене чине већинску радну снагу у мање плаћеним професијама – здравству, просвети, у области социјалног рада, текстилној индустрији, угоститељству и у тзв. помажућим професијама. Осим тога, жене су по правилу на мање плаћеним позицијама у односу на своје образовање. И када су у питању слабије плаћене професије, мушкарци се налазе на шефовским позицијама. У угоститељству је, примера ради, мушкарац по правилу шеф сале, а жена – конобарица. Женски динар је увек мањи од мушког динара“, закључује др Зорица Мршевић.

Подаци Републичког завода за статистику који су публиковани у књизи „Жене и мушкарци у Србији 2014. године“ веома илустративно поткрепљују запажања наше саговорнице и сведоче да су жене, готово у свим секторима, мање плаћене од мушкараца за исти посао. Највећа разлика је у финансијском сектору и делатностима осигурања у којима плата жена, за исти посао, износи 91.144 динара, а плата мушкараца – 120.518 динара. Парадоксално је да је чак и у сектору здравства и социјалне заштите, у којем жене чине већину запослених, плата жене у просеку мања за 15.463 динара у односу на зараду мушкараца. У

сектору трговине на велико и мало платни јаз је око 20.000 динара – на штету жена.

Платни јаз представља разлику између просечне бруто зараде по часу рада коју примају жене и просечне бруто зараде по часу рада коју примају мушкарци.

Др Мршевић истиче да платни јаз не значи нужно да на истом радном месту жена зарађује мање од мушкараца, већ да у истој категорији занимања она зарађује мање.

„Ако посматрате целу категорију професора или лекара, жена и мушкараца, старости од 30 до 50 година, схватићете да они имају исто образовање, исту дужину радног стажа и различите плате. Због чега? Мушкарци су чешће на руководећим положајима, чешће су на специјализацијама и усавршавањима и мање су на боловањима – што породилским, што оним који се узимају због дечјих болести. Тако долазимо до разлике у платама између мушкараца и жена. Због фертилног периода и гајења детета жене чешће 'испадају' из каријерне трке и то у крајњем збиру утиче и на висину зарада” – закључује др Зорица Мршевић.